

FOTO: PEXELS.COM

lm

LUTHERSK MISSION

JANUAR 2020

Guds ord til hjertet

Inspiration fra Rådsmødet

Guds ord til hjertet

Et af hovedemnerne på LM's Rådsmøde den 25. maj 2019 var Styrkelse af evangelist- og profetnådegaverne. Emnet blev også drøftet på Landsgeneralforsamlingen den 25.-26. oktober 2019.

Hovedtankerne fra Rådsmødet sendes hermed videre til LM's kredse, mødepladser, frimenigheder, ungdomskredse og prædikanter i form af dette inspirationspapir, som er udarbejdet af Peter Olsen, Louise Høgild Pedersen og Birger Reuss Schmidt.

////////////////////////////////////

For år tilbage handlede en stor del af forkyndelsen i LM om at formidle "et enkelt ord om Jesus" og ofte med en vækkende tone. I de sidste 50 år er denne personlige og direkte forkyndelse i stadig højere grad blevet trængt i baggrunden af en mere undervisende og læremæssig forkyndelse.

I begyndelsen var det en tiltrængt justering, men i dag virker det, som om vi er endt i den modsatte grøft. Derfor har vi brug for at finde midten af vejen og få den rigtige balance mellem den undervisende tone fra prædikanter med hyrde- og lærernådegaver og den personlige og vækkende tone fra mennesker med evangelist- og profetnådegaver.

Guds ord skal ikke kun forkyndes til hovedet, men også til hjertet!

ALLE TALENÅDEGAVER SKAL I BRUG

Blandt Det Nye Testaments lister over nådegaver finder vi fire centrale talenådegaver: *hyrde-, lærer-, evangelist- og profetnådegaverne* (Ef 4,11). De udtrykker tilsammen den mangfoldighed, som Paulus blandt andet antyder, når han formaner: *"Lad Kristi ord bo i rigt mål hos jer"* (Kol 3,16).

Hyrde-nådegaven har som formål at sørge for sund og tilstrækkelig åndelig føde, værne mod vranglære, udvise omsorg og pleje, trøste og formane den enkelte i menigheden.

Lærer-nådegaven har som formål at undervise menigheden mere systematisk i de bibelske sandheder. Læreren er derfor ofte underviseren, der har et stort ansvar for menighedens oplæring i den kristne tro.

Profet-nådegaven leder tanken hen på profetier om fremtiden, og det kan også være tilfældet. Men formålet med denne nådegave er primært at tale Guds ord ind i den aktuelle og konkrete situation. Det er ord til opbyggelse, formaning og trøst (se 1 Kor 14,3), som Gud minder nogle om, for at de skal række det til andre. Når vi læser om tilhørerne til Peters Pinseprædiken, at ordet "stak dem i hjertet", så er det også profetnådegaven, der har været i funktion (ApG 2,37. Se også 1 Kor 14,29ff)

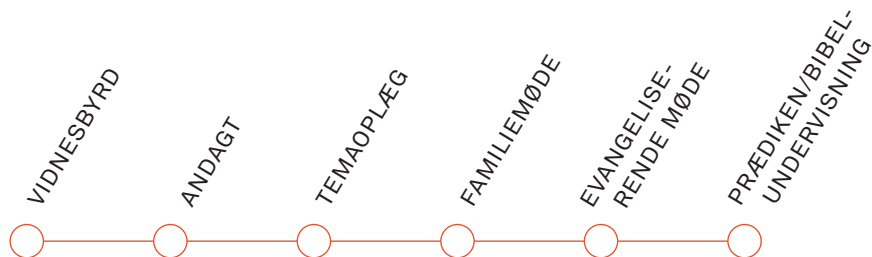
Evangelist-nådegaven udruster mennesker til at dele evangeliet med andre, så mennesker kommer til tro på Jesus. Evangelisten taler til omvendelse, typisk rettet imod ikke-kristne, som for eksempel Filip i ApG 8,26 ff.

I LM skelner vi ikke skarpt mellem hyrde- og lærernådegaven, men vi forudsætter, at de mænd, vi kalder som prædikanter, har den ene af eller begge disse to nådegaver. Da det jo er de omkring 150 kaldede prædikanter, der står på prædikestolene uge efter uge i kredse og frimenigheder, er konsekvensen ikke overraskende blevet, at hyrde- og lærernådegaverne er meget dominerende på bekostning af evangelist- og profetnådegaverne.

HVORDAN STYRKER VI EVANGELIST- OG PROFETNÅDEGAVERNE?

Når vi bruger ordet *forkyndelse*, kommer vi let til at indskrænke ordet til den ordnede forkyndelse ved vores kaldede prædikanter. Men det er alt for snævert. Der er en stor spændvidde i forkyndelsesformerne i lighed med spændvidden i talenådegaverne, og alle Guds børn er forkyndere af det gode budskab: *"Men I er en udvalgt slægt, et kongeligt præsteskab, et helligt folk, et ejendomsfolk, for at I skal forkynde hans guddomsmagt, han som kaldte jer ud af mørket til sit underfulde lys"* (1 Pet 2,9).

Spektret strækker sig lige fra det helt korte vidnesbyrd til en prædiken eller undervisning.

Hvis vi ønsker at styrke evangelist- og profetnådegaverne, må vi udnytte hele spændvidden. Det er en udfordring til de kaldede prædikanter. De er ganske vist kaldede som hyrder og/eller lærere, men nogle af dem har også profetnådegaven. Og andre af dem bør gennem bøn og forberedelse være med til at fremme *det profetiske moment* i deres forkyndelse, så budskabet når frem til hjerterne (1 Kor 14,1).

Prædikanterne kan og skal imidlertid ikke udnytte spændvidden alene. Alle voksne kristne har ansvar for, hvad der bliver forkyndt og undervist om i menigheden. Men nogle af os har det særlige ansvar at forestå denne undervisning.

Her følger en række forslag, og der er på ingen måde tale om en udtømmende liste.

DET FRIE VIDNESBYRD

Det frie vidnesbyrd (også kaldet for *ordet frit* eller *åben mikrofon*) er helt centralt, når det gælder om at fremme profetnådegaven i vores menigheder. Et vidne i en retssal skal ikke dække en given sag 360 grader, men kun fortælle, hvad man selv har set og hørt. På

//////////

samme måde er det frie vidnesbyrd den personlige vinkel på et skriftsted, en oplevelse, en prædiken eller noget helt fjerde.

Det frie vidnesbyrd er derfor ofte et enkelt budskab fra hjerte til hjerte og på den måde et vigtigt supplement til prædiken eller undervisning. Paulus siger: *"Hvad da, brødre? Når I kommer sammen, har den ene en salme, en anden en belæring, én har en åbenbaring, én har tungetale, en anden har tolkningen. Alting skal være til opbyggelse"* (1 Kor 14,26). Når Guds folk samles, må det altså gerne være til "åndeligt sammenskudsgilde".

Det kan være en god ide lejlighedsvis at afholde møder eller gudstjenester, hvor prædiken helt erstattes af frie (eller forberedte) vidnesbyrd, eventuelt med et tema. Nogle steder kalder man det for "1 Kor 14,26-møder".

Et vidnesbyrd kan være forberedt på forhånd, men vil ofte ikke være det.

En særlig form for forberedt vidnesbyrd er, at nogle på forhånd er blevet bedt om at dele deres troshistorie med menigheden.

DIALOGPRÆDIKEN

Man kan også fremme det frie vidnesbyrd ved jævnligt at bede nogle om på forhånd at forberede et vidnesbyrd til et bestemt emne, eller prædikanten kan udfordre forsamlingen til at supplere hans prædiken med et vidnesbyrd eller andet både under og efter prædiken. En prædiken behøver ikke være en lang monolog. Nogle af Paulus' prædikener havde således form af samtaler (ApG 19,9 m.fl.). Især i mindre forsamlinger vil dialogbaserede prædikener kunne medvirke til både at gøre udmøntningen af det bibelske budskab mere vedkommende for tilhørerne og også udruste nogle af tilhørerne til at bidrage til de andres opbyggelse.

Dialogprædiken kan også have en form, hvor den holdes af en ikke-kaldet prædikant m/k og mere har karakter af en udvidet bibelkreds, hvor der bliver lagt vægt på at indtage forsamlingen.

ANDAGTER

For en generation eller mere siden blev der ofte holdt andagt, når man samledes i hjemmene til helt almindelige kaffeselskaber, og man sang sammen. Det ville være godt for os, hvis vi kunne vende tilbage til denne tradition.

Andagt kommer fra det tyske "andenken", som betyder "at tænke på". En andagt handler

//////////

kort fortalt om at give tilhørerne noget værdifuldt at tænke på og er typisk en refleksion over et skriftsted eller skriftafsnit, hvor evangelist- og profetnådegaverne kan udfolde sig. Andagten ligger tæt på vidnesbyrdet, men vil ofte være lidt længere og også være forberedt på forhånd.

At forberede og holde en andagt kan være en god øvelse og også gøre det mere naturligt at aflægge et vidnesbyrd på et senere tidspunkt.

SÆRLIGE ARRANGEMENTER

Ved de normale samlinger til møder eller gudstjenester er det de kaldede prædikanter, der som hyrder og lærere bærer den store del af forkyndelsen. Men det er en oplagt mulighed at afholde særlige arrangementer, hvor nådegaverne også uden for denne gruppe – hos både mænd og kvinder – i større grad kan komme i spil. Her er der mange muligheder for at fremme evangelist- og profetnådegaver hos os på en måde, som kunne blive en fornyelse for mange kredse og frimenigheder. Det kan for eksempel være:

Temamøder/-gudstjenester: Kan forme sig på mange måder. For eksempel som et kortere eller længere oplæg, gerne efterfulgt af samtale i grupper/plenum om emnet, om mere konkrete emner fra det kristne hverdagsliv (bøn, andagtsliv, evangelisering, omsorg, samliv, etiske emner mv.).

Højtider og årstider: Temamøder kan også med fordel afholdes i forbindelse med højtiderne, hvor der er særlige muligheder for at variere mødeformen: For eksempel en julefest, hvor tre personer fortæller om en julesalme, de sætter pris på, eller et påskemøde med oplæsning af lidelseshistorien og fokus på påskens salmer

Man kan også holde temamøder i forbindelse med årstiderne. For eksempel et temamøde med ordet frit om sommerferieoplevelser, som har givet en åndelig refleksion.

Lovsangsmøder/-gudstjenester: Her er der tale om arrangementer, hvor der er særlig fokus på lovsangen, og hvor der derfor normalt vil være mindre tid til monologforkyndelse. Forkyndelsen kan fint bestå af planlagte vidnesbyrd eller mindre oplæg ved personer, der ikke er kaldede prædikanter.

////////////////////////////////////

Familiemøder/-gudstjenester: Familiegudstjenester/møder giver også mulighed for at lade andre end den kaldede prædikant stå for forkyndelsen i form af en kortere tale/bibelfortælling i "børnehøjde".

Mission: Kan varieres meget. F.eks. oplæg om mission eller fokus på et bestemt internationalt missionsområde. Man kan invitere en tidligere missionær eller volontør til at være med og fortælle om sine oplevelser el.lign.

Evangeliserende møder: Det er naturligt, at Guds folk også indimellem samles for at nå ikke-kristne mennesker med evangeliet om Jesus. Det kan ske ved særlige udadvendte møder og gudstjenester i den normale mødetid, ved ældremøder, flygtninge-indvandrer-møder, forældremøder i børneklubber osv. eller i form af særlige udadvendte kristendomskurser. Her er det mennesker med evangelistnåde-gaven, vi skal have til at bidrage.

LOVSANG OG TILBEDELSE

Lovsangen må have en naturlig plads, når vi samles, og lovsang handler vel at mærke ikke om en bestemt musikstil, men derimod om tilbedelse af Gud med både gamle og nye toner. I stedet for at bruge "lagkagemodellen", hvor sange og salmer deles mellem de forskellige led i mødet/gudstjenesten, kan det være godt at have en samlet lovsangsdel, hvor menigheden synger flere sange og sammen vender sig til Gud i tilbedelse. Her kan lovsangsledere med profetisk gave have stor betydning.

KØNSOPDELTE FORA

Vi har ikke nogen stor tradition for kønsopdelte fora. Det kunne være spændende at etablere for eksempel nogle kvinde-til-kvindefora, hvor forkyndelsen er til kvinder og af kvinder.

EVANGELISTEN I HVERDAGEN

En helt særlig udfordring er behovet for evangelister, som jo primært har deres opgave uden for gudstjenestens/mødets rum, altså i hverdagens møde med ikke-kristne mennesker. Her vil evangelisten også fungere som et forbillede for resten af menigheden, som jo godt nok ikke er evangelister, men alligevel *vidner* om Jesus i deres hverdag.

MÆND OG KVINDERS OPGAVER

I LM har vi en prædikantgruppe, som med sin ordnede forkyndelse med hyrde- og lære-fokus er ryggraden ved vores møder og gudstjenester. Denne hyrde- og lærertjeneste for hele menigheden kan kun tildeles mænd ud fra den grundlæggende skabelsesordning, at "Kristus er hver mands hoved, og manden er kvindens hoved" (1 Kor 11,3).

Det er det, vi kalder for den bibelske tjenestedeling, og det er sådan, vi forstår Guds ords vejledning ud fra blandt andet 1 Tim 2,8-15, og 1 Kor 14,34-35; 11,3-16.

Men det betyder ikke, at de kaldede prædikanter har monopol på forkyndelsen i hele sin bredde i voksenarbejdet. Særligt når det gælder evangelist- og profetnådegaverne, er der mange platforme ud over prædikantembedet, som det også fremgår af ovenstående.

Vi ønsker altså både at holde fast i den bibelske tjenestedeling og i nådegavernes mangfoldighed. Det er derfor vigtigt med en tydelig kommunikation, så vores syn på tjenestedeling mellem mand og kvinde fortsat er klart. Det kræver, at der bruges andre ord end "prædiken" eller "bibeltime", når det er ikke-kaldede forkyndere m/k, der taler. Det kan for eksempel være udtryk som "oplæg", "indlæg", "vidnesbyrd", "bibelmeditation" og lignende.

TJEN HERREN MED FRIMODIGHED

Vi har brug for ny frimodighed til at tjene vores medmennesker med evangelist- og profetnådegaverne. "*Som gode forvaltere af Guds mangfoldige nåde skal enhver af jer tjene de andre med den nådegave, han har fået*" (1 Pet 4,10). Denne frimodighed må først og fremmest komme indefra, det vil sige fra det personlige møde med Jesus og hans kald.

Men det er også vigtigt, at ledere, prædikanter og tilhørere er med til at opmuntre til at bruge nådegaverne. Visionen om "LM som nådegavebevægelse" og "lægmandsbevægelse" skal igen holdes højt, så hver enkelt ser sig som en vigtig brik i Guds store frelsesplan.

Menighedens hyrder har et særligt ansvar for at skabe et trygt og godt miljø, hvor nådegaverne er i funktion, og hvor der også er plads til at fejle. I stadig samtale med både dem, der har talenådegaverne, og med tilhørerne må hyrderne synligt vise, at de påtager sig ansvaret for "nådegavernes frie løb".

BED OG ARBEJD

Da Jesus så markerne, der var hvide til høst, sagde han til sine disciple: *"Høsten er stor, men arbejderne er få. Bed derfor høstens herre om at sende arbejdere ud til sin høst"* (Matt 9,37-38).

Vil vi styrke evangelist- og profetnådegaverne hos os, må vi derfor bede profeter frem, som lever i bøn med en åben bibel og bringer det videre, som Gud giver dem at gå med.

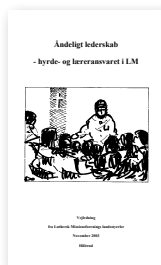
Og vi må bede udadvendte evangelister frem, som med frimodighed forkynder evangeliet på en enkel og personlig måde. Det gælder ikke mindst i forhold til den store missionsopgave, vi har over for muslimer i vores land.

Denne forbøn må være en del af menighedens bøn ved møder og gudstjenester.

Undervisning og vejledning er nødvendig for at fastholde disse nådegaver på et sundt og bibelsk spor. Det er desuden en stor ledelsesmæssig udfordring, at der arbejdes videre med at lægge arbejdet til rette, så der bliver gode rammer for evangelist- og profetnådegaverne, når vi samles.

Det er også vigtigt, at vi fremmer frimodigheden til at bidrage til det åndelige "sammen-skudsgilde" i form af brødrenes og søstrenes indbyrdes samtale og trøst hos dem, som ikke mener at have de specifikke og afgrænsede nådegaver.

—
Dette papir er tænkt som en inspiration til praksis i LM. Mere information om emnet kan hentes i form af Landsstyrelsens vejledninger:

Vejledning 2003;
Åndeligt lederskab
– om hyrde- og læreransvar i LM

Vejledning 2008;
Mænd og kvinder
i ledelse og forkyndelse